

Pohjoismaiden pääministerien huippukokous Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 2022 Pohjolan ja pohjoismai- sen yhteistyön tulevaisuudesta

Pohjoismaiden neuvoston Suomen puheenjohtajakauden ohjelmassa korostetaan tulevaisuusorientoitunutta Pohjolaa ja ehdotetaan pohjoismaisen tulevaisuuskonventin järjestämistä.

Istunnon yhteydessä järjestettävässä pääministerien huippukokouksessa keskustellaan Pohjolan ja pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuudesta sekä Pohjolan merkityksestä maailmassa.

Pohjoismaat ovat toimineet luottamukseen ja yhteisiin sääntöihin perustuvan maailmanjärjestyksen puolesta, jossa kunnioitetaan kansainvälisiä sopimuksia ja ihmisoikeuksia, samalla kun ne tuomitsevat sotilaallisen voimankäytön. Tämä on nyt särkynyt Venäjän aloitettua bruttaalin ja provosoimattoman hyökkäyksen Ukrainaa vastaan, ja tilanteen palautuminen ennalleen tulee viemään pitkään. Pohjoismaiden tulee olla tässä työssä mukana.

Kansainvälinen ja globaali yhteistyö yhteisten uhkien torjumiseksi on kokenut kovia uuden turvallisuustilanteen takia. Globaali kehitys ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttaminen ovat vaikeutuneet. Ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen kaltaiset ilmiöt sekä joukkotuhoukseiden valvonta ja aseriisunta ovat kuitenkin yhtä ajankohtaisia kuin aikaisemmin. Huoltovarmuus, kestävä energiavarmuus ja oman infrastruktuurin valvonta ovat entistä tärkeämpiä Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyksen jälkeen sekä viime vuosien globaali kehitys huomioon ottaen.

Suomi ja Ruotsi ovat Venäjän toimien ja Euroopan turvallisuustilanteen heikentymisen seurauksena päättäneet hakea puolustusliitto Naton jäsenyyttä. Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys muuttavat tilanteen, mikä tarjoaa uusia mahdollisuuksia pohjoismaiselle puolustus- ja turvallisuuspoliittiselle yhteistyölle.

Näkemyksemme mukaan tällaiset suuret, koko ihmiskuntaa koskevat haasteet voidaan ratkaista ainoastaan monenvälisen yhteistyön avulla.

Venäjän hyökkäyssotaa ei myöskään voida pitää historiallisesti erillisenä tapahtumana. Päinvastoin nyt edellytetään pitkäjännitteisyyttä menneisyyteen, mutta eritoten tulevaisuuteen nähden. Pohjoismaiden pääministerien

tulevaisuuskeskustelu on osa Suomen puheenjohtajuusohjelmassa ehdotettua tulevaisuuskonventtia.

Keskusteluissa on pohdittava sitä, mikä merkitys Pohjoismailla on Ukrainan jälleerakentamisessa, miten maailman demokratioita ja sääntöpohjaista maailmanjärjestystä palautetaan ja vahvistetaan ja miten maailman turvallisuutta edistetään tulevaisuudessa. Tulevaisuuskeskustelussa on myös käsiteltävä pohjoismaista yhteistyötä ja yhteispohjoismaisia asioita, kuten hyvinvointimallin tulevaisuutta. Turvallisuus on kaiken hyvinvoinnin perusta ja lähtökohta. Pohjoismaiden neuvosto on peräänkuuluttanut vahvaa Pohjolaa, jossa maat ovat yhteisesti paremmin varautuneita kriisien koittaessa. Pohjoismaiden neuvosto haluaa yhdessä pohjoismaisten hallitusten ja Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa luoda Pohjoismaita ja pohjoismaista yhteistyötä koskevan yhteisen vision.

Ajatuksena on käyttää alla olevia ohjaavia kysymyksiä tulevaisuuskeskustelun lähtökohtana.

1. Miten Pohjoismaat ovat reagoineet ja miten niiden tulee reagoida Euroopan ja maailman turvallisuusjärjestelmän ja sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen globaaleihin muutoksiin? Mitä Pohjoismaat voivat tehdä myötävaikuttaakseen sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen jälleerakentamiseen ja vahvistaakseen maailman demokratioita?
2. Millaisia mahdollisuuksia pohjoismaiselle yhteistyölle muodostuu, kun kaikkien Pohjoismaiden odotetaan lähitulevaisuudessa olevan puolustusliitto Naton jäseniä?
3. Mitä Pohjoismaat voivat tehdä kiinnittääkseen huomion yhteisiin globaaleihin uhkiin, kuten ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen, elintarvikekriisiin ja joukkotuhohaseiden leviämiseen, ja miten Pohjoismaat voivat toimillaan ehkäistä näitä?
4. Millä tavoin Pohjoismaat voivat vahvistaa yhteistyötään Euroopan tulevaisuuden puolesta?